

ג-א

אמר רבי יוסי: אני קיימתיה, לפרש טעמא דרבי אליעזר במתניתין, במה שאמר המקדיש נכסיו והיו בהם עופות, ימכרו ויביאו בדמיהן עולה.

טעמו הוא: כהא כמו הכלל דאמר רבי שמואל בשם רבי זעירא:

כל בהמה שהקדיש אדם, שאינה יכולה ליקרב, לא היא בעצמה ולא דמיה, דינה שלא קדשה קדושת הגוף, אלא הקדש דמים בלבד.

ולפיכך את אמרת יאות, שפיר אמרת, שעופות הללו שהקדישן בתוך נכסיו קדושין רק קדושת דמים.

שהרי להקריבו לעופות הללו אי אתי יכול.

דכתיב בקרא "בבקר". ודרשינן: ולא עופות. ולמדנו מכאן שהמקדיש עופות בסתם לא יקרבו.

ולפרותו ולהביא בדמיו עולה נמי אין את יכול.

שהרי אין לעוף פדיון [ואפילו נפל בו מום].

ואם כן, הוי דבר שאין יכול ליקרב לא הוא עצמו ולא דמיו.

ולפום כן [ולפיכך] צריך [מוכרח אתה לומר] דעופות הללו — לא קדשה אלא קדושת דמים. ושפיר אמר רבי אליעזר, שקדושת דמים נפדית.

חברייטא [בני החבורה] אמרי בשם רבי יוחנן.

וכן רבי אייבו בר נגרי אמר קומי רבי אילא בשם רבי יוחנן:

הרי טעמא דהין תניא [של זה התנא], רבי שמעון בן יהודה בשם רבי שמעון, הסובר שהמקדיש נקיבה לעולתו או לפסחו או לאשמו לא חלה עליה קדושת הגוף, ואין היא עושה תמורה, הוא מכאן:

שהוא לומד מדכתיב "ואם כל בהמה טמאה, אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה". והעמיד את הבהמה לפני הכהן, והעריך אותה הכהן".

ולפי פשוטו של מקרא, הוא בא ללמד שהמקדיש בהמה טמאה לא חלה עליה אלא קדושת דמים, ולפיכך היא נפדית, ופדיונה הוא על ידי העמדה והערכה. דהיינו, שיעמיד את הבהמה לפני הכהן, ויעריכנה הכהן, ויפדנה בשווי שהעריכה הכהן.

וקשה: מזה תלמוד לומר בקרא זה "בהמה טמאה"?

והרי דין בהמה טמאה מתפרש בכתוב אחר כך: "ואם בבהמה הטמאה — ופדה בערכך"!?

אלא, בא הכתוב הזה ללמדנו, כי אפילו אינה בהמה טמאה ממש, אלא רק "טמאה" לאותו השם, שלאותו שם קרבן שהוקדשה לו היא אינה ראויה, אין היא מתקדשת בקדושת הגוף, אלא רק קדושת דמים, והיא נפדית.

מכאן, שהמקדיש נקיבה לעולה או לפסח או לאשם, כיון שהיא "טמאה" לאותו השם, שאינה ראויה לקרבנות הללו, היא אינה קדושה אלא קדושת דמים.

וקשיא, ומקשה הגמרא על זה: אם קרא זה מיירי במקדיש נקיבה לעולה, וקא משמע לן שאינה קדושה קדושת הגוף — כיצד ברא [בזה הפסוק] כתיב: "והעמיד" "והעריך"?!